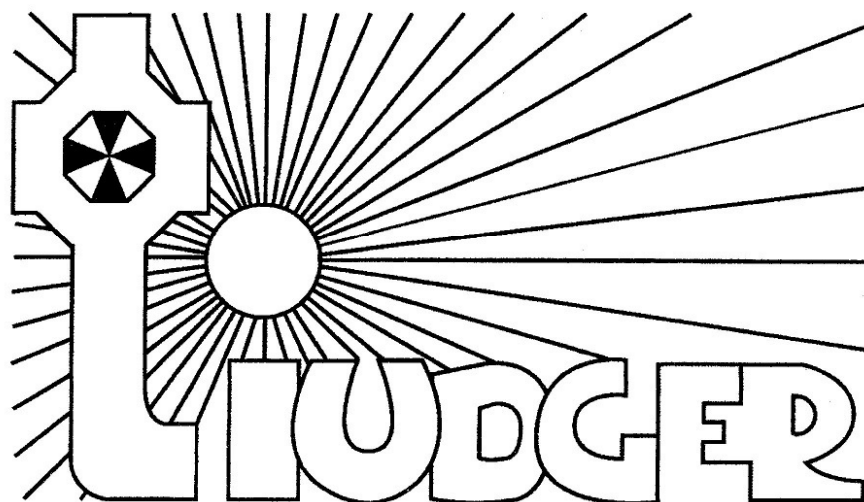

NIJSBERICHTEN

VAN

STICHTEN

Meert 2025

RIJKSWEG WEST 83, 9608 PB WESTERBROEK

SOAMENSTELLEN BESTUUR

Doagelks bestuur:

Veurzitter: ds. Klaas Pieterman, Nijkerk ('t Hogeland)

Siktoares: Klaas de Vries, Westerbrouk

Puutholder: Siebe Gorter, Oethoezen

Aander leden: Greta Huis, Loppersom

ds. Marten de Vries, Winzum

Koos Wiersma, Lains.

MEERT 2025
JOARGANG 34 – NUMMER 67

Redaksie
& Vörmgeven Henke van der Veen

Redaksie-adres vanderveen@ziggo.nl

Giroreken NL48 INGB 00031843 45

t.n.v Liudgerstichten

IENHOLD

Eerste woord – Klaas Pieterman	4
Nijs van siktoares – Klaas de Vries	5
Nijs puutholder	7
Opa Geert – Fré Schreiber.....	8
“Of t wer altied wel weer licht”, ook in Scheemte – Dick Dalmolen.....	9
T Hoogste lied – Tonko Ufkes	10
Grunneger Dainsten	12

EERSTE WOORD

Meertmoand dialectmoand.

Dialect en streektoal is messchain nait tzulfde. t Dialect van De Marne is onderdail van streektoal Grunnegers. Mor baaide binnen ien aals gevaal n minderhaidstoal. Elke landstoal, zo as Fraans en Duuts hebben ook minderhaidstoalen.

Ien Biebel komen ook minderhaidstoalen veur. Ien Rechters 12 is t gewone woord: sjibbolet. Mor n minderhaid, lu oet Efraïm, zeden: sibbolet.

Ien t Nije Testement wordt n soort Aramees proat, minsken ien Galilea ook, mor net even aans. Zodounde kin t maidje, as Jezus verheurd wordt deur t Sanhedrin, aan Petrus heuren dat e oet Galilea komt. En wat loater zeggen der wat aandern tzulfde: 'Doe heurs der ook bie! Joa wis! Kinnen t ja aan dien sproak wel heuren!' (Matteüs 26,73)

n Mooi veurbeeld geeft Tonko Ufkes ien zien biedroage. Hai haolt tekst aan van Hogelandster Henk Baas (Gez. 27 Psaalms en Gezangen):

“Wat sweefstoe mooi op schountjes rond,
van hoog komd̄f konstoe wel wezen!

Wat swaaist mit heupen blied te wezen,
as sieroad dat van Schepper komt.”

En ien zien toulichten sprekt e zien aigen dialect, t Westerketaaiers:
schountjes > schoentjes; swaaïen > zwaaiien.

Zo dounen wie dat tegenswoordeg, o.a. ien dagbouken en ien nije beriemens. Ook ien biedroagen ien dizze Nijsberichten. Elk ien zien aigen spreektoal

Klaas Pieterman

KOPIJ

t Volgende nummer van Nijsberichten komt as ales goud gaat, weer oet ien oktober 2025.

As ie wat te melden hebben, den kin ie dat sturen noar t redaksie-adres: vanderveenh@ziggo.nl. Joen biedroage is welkom!

NIJS VAN SIKTOARES

Beste Lezers,

Even bieproaten over zoaken dij der goande wazzen, binnen en kommen.

Wat der was:

Kerstnachtsdinst ien Oostum is schier bezöcht. Domie Graddie Meijer ging der veur en Ingeborg Nienhuis las n verhoal van heur zulf veur wat zich ofspeulde ien Westpolder. Leden van CMV Excelsior oet Bavvelt begelaaiden soamenzang. Toch n biezondere ervoaren as t Ere zij God doar midden ien nacht klinkt ien t kerk je van Oostum en oetwaaierd doar om tou.

t Zol traauwens wel mooi wezen as der oet omgeven van Oostum wat lu wazzen dij ient vervolg even mit helpen willen om kerk wat aan t klaiden en zo wat meer.

Op vieftienden jannewoarie van dit joar hilden wie bestuursvergoaderen ien Oskerd. Vergoaderen wer veurzeten deur Koos Wiersma, want veurzitter domie Klaas Pieterman was en is zaik. Zien prognose is op zich wel gunsteg, mor hai mout nog behandeld worden aan zien slokdaarm. Deur griepgolf en doordeur krapte aan personeel is dat oetsteld worden. Hopen dat e gauwachteg hulpen worden kin.

Wie wensen hom van harten beterschap en staarkte.

Wie haren bericht kregen van Willem Tjebbe Oostenbrink dat dij zien betuurslidmoatschop opzegde. Te drok mit aander dingen, zoas dichten en zo. Bie gelegenhaid magen wie wel n beroup op hom doun en dat is altied weer mooi vanzulf. Wie bedanken Willem Tjebbe veur zien ienzet.

Wat lopt:

Beriemenskemizzie :

Doar is nait veul nijs over te melden omreden dat wie t nog nait helder hebben mit dij auteursrechten en al zo wat meer.

Ons website:i

Wie binnen mit de veurege beheerder overainkommen dat hai deurgaait met ons website. Nou as particulier. Der is al nije proefversie kloar mor dij is nog te troag. Zolaank dut ole t nog goud.

Wie mozzen wel wat consessies doun. Zo wordt nije website nait meer haidal twijtoaleg oetvoert mor allain ien t Nederlands. Dat scheelt haailveul waark en ook geld. Woar website noar verwiest is noatuurlijk wel in t Grunnegers. Ook bliekt t zo te wezen dat lu dij site bezuiken eerder hangen blieden as t ient Nederlands is as dat t ien t Grunnegers is. Wie hopen dat ie der ook wat begrip veur opbrengen kinnen.

Kiender houkje:

Dat kienderhoukje van Fré Scheiber is goud ontvongen. Wie hebben Fré vraagd of wie der n gewoonte van moaken maggen en dat von Fré n goud idee. Vandoar ook nou weer n kiederhoukje mit dank aan Fré.

Wat Komt:

Meertmaond Streektoelmoand.

Der worden alerhande dingen organiseert ien meert. Op site van <https://cgtc.nl/> Centum voor Groninger taal en Cultuur kinnen ie gewoar worden wat zoal.

Op dij siite staat ook dat Henk Scholte oet tied kommen is. Wel kin zien stem nait? Wat het Henk zich ook ienzet veur ons Grunneger toal en cultuur. Ons past oprechte dank!

Wat ie zulf doun kinnen ien meertmoand is bievueurbeeld veurlezen op schoulen of aan kiender of klainkiender. Ook Grunneger dainsten kinnen holden worden vanzulf.

45ste Vraize dainst ien t Grunnegerlaand (45^e Fryske tsjinst yn it Grinzer lân)

Dij wordt holden op 18den maai om 19.00 uur ien Kerk van Aizing. Domie Jelte Lindeboom, dij ien Oethoezen waarkt ien vacaturetied doar, zel veurgoan. t Martinikerkkor waarkt mit en Albert Vierssen zelt t örgel bespeulen soamen mit zien zus Maaike dij n Euhponium bespeuld.

As ie mensken kinnen van Vraize ofkomst nuig dij din even.

Zai kriegen noa ofloop kovvie en thee mit wat der bie.

Bestuurs vergoaderen:

Op 14 den maai hopen wie weer bestuursvergoaderen te holden ien Oskerd.

Wie mouten t doar zeker hebben over t ofnemen van t aantal
bestuursleden en ook over het holden van n begunstegersmirreg ient
noajoar ien Hoezen (Huizinge)
Hol website ook even ien de goaten.
n Mooi veurjoar en schiere zummer toewenst!

Groutnis en achten,

Klaas de Vries – siktoares Liudgerstichten

Nijs van Puutholder:

Puutholder Siebe Gorter het op zich nait zo veul te melden, mor hai
stuurde wel even n QR code om joen begunstegersbiedroage mit over te
moaken. Trouwens dat mag ook wel gewoon zoas ie dat went binnen hör.

OPA GEERT

Opa Geert woonde as kiend op t Knoal, dat is Stadskenoal. Vanoet koamer kon e op stroat zain mor ook wat ter op t wotter gebeurde. Der voarden dou veul schepen deur. Nait zukse grode, voak mit törf en baiten. Dij schepen haren aaltied n noam. Sums was t n soamenvougen van veurnoamen van schipper en vraauw: Gerard en Jannie wer din: Gerjan. Der waren ook spreuken bie zo as : Aaltied nocht. Dat betaikent: aaltied plezaaier. Tegen Geert zien hoes over lag ook n schip en dij was van Krol. Dat schip haitte Eben-Haëzer.

Dat spreek je oet as: Eben ha-Ezer.

Dou Geert der noar vroug wat of dij noam betaikende, wol gainain hom dat vertellen, zien pa ook nait. Hai vermooude dat t n kristelk woord was, want hai haar t ook wel ais ien kerk heurd, as t veurlezen wer.

t Was nait makkelk oet te spreken, t wer voak verhaspeld. Dou is Geert noar Krol goan en vroug hom hou of t zat, want hai haar Krol nog nooit noar kerk goan zain, zien vraauw aal, dij ging sundagsoavends aaltied noar t gebaauw Pniël, noar zangdainst om zeuven uur. Krol vertelde Geert hou of t zat. t Was ien tied dat t schip nog gain noam haar en hai docht ter daip over noa. Hai prakkezaaierde, mor de rkwam niks. Dou bleef bie draaien van t schip zien boot vaast zitten ien waal. Hai kon hom der mit gain meugelkhaid oet kriegen. Kwoad wer e der nait om en dou heugde hai hom wat zien vraauw hom ais verteld haar en dou wis hai noam:

Eben-Haëzer. Hou t wieder goan is , wait Geert nait, en ook nait wel of dat ter op schilderd het, mor hai vroug aal aan Krol wat zien vraauw hom verteld haar. Nou dat zat zo: Zien vraauw was ais thoeskommen van Pniël. Doar haren vraauwlu gezellig kovviedronken, mor ook oet biebel lezen. Vraauw Smit haar n stukje oetkozen en beproat. t Ging over n profeet. n Profeet is n soort van domie, hai vertelt mensen over God. Der binnen hail veul profeten ien biebel, ain der van is Samuël. Doar binnen n bult spannende verhoalen over. Ien t verhoal van vraauw Smit ging t over t volk Izrel dij ien oorlog was mit Filistijnen, n aander volk. Izrel won en dou pakte profeet Samuël, dij ook n Izreliet was, n stain, zetten dij rechtop en hai nuimde hom Eben-Haezër. Zo is t kommen. Mor dou wis Geert nog nait wat dij noam betaikent. Dou vroug hai t aan zien pa, dij schoulmeester is, dij lagde, mor legde t ditmoal aal oet. t

Betaikent: Tot hier aan tou het de Heer ons holpen.' Pa vertelde ook nog dat t nait allinneg op schepen staait mor ook hoezen, schoulen, gebaauwen, krekt as t gebaauw Pniël.

Nou is Geert vanzulf nijsgierig wat noam Pniël betaikent, zol dat ook oet biebel kommen?

Fré Schreiber

“OF T WER ALTIED WEL WEER LICHT” , OOK IN SCHEEMTE

n Mooie en indrukwekkende Grunneger 1000 Dainst in de prachtige Torenstraatkerk in Scheemte zundag 29 dezember jl. Om en bie 60 bezoekers haren de weg noar kerk vonden en zai kwamen nait bedrogen oet want veurganger Greta Huis haar n mooi programmoa in n kander zet, mit in de heufdrol zanger en gitaarspeuler Edwin Jongedijk.

Netuurlek brocht hai zien topper “As ik de kaans zol kriegen” veur t voutlicht , mor ook “Een rimpeling in t kovviekopke van vraauw Smit” ging der goud in. En netuurlek was der ook “t Het nog nooit zo donker west “van Ede Staal. Bezoekers zongen t refrein “omfloerst” “mit.

In heur overwegen huil Greta Huis verschaaiden moal de laidteksten aan . Op t prachteg Meijerörgel van kerk leefde örgenist Henk Cannegieter zuk haildaal oet.

Mit zuks meziek “You never walk alone “. Nait van niks is t örgel keunink onder meziekinstrumenten. n Onomschreven gevuil van verbondenheid ontstond, toun aan t end van de dainst stoande en oet volle borst t Grunnegs Laid zongen werd.

Weer doald op oarde , was der kovvie en netuurlek euliebollen.

Veur Liudgerstichten zat noa ofloop € 272,82 “in buul”.

Liudgerstichten het onder aandern vertoalen van Biebel in t Grunnegers aanpeerdjerd en ondersteunt ook Grunneger Dainsten.

deur Dick Dalmolen (vertaalen Adri Smit)

T HOOGSTE LIED

Krekt viefstien joar leden kwam de Liudgerstichten met de bundel 'Psaalms & Gezangen'; 150 ien t Grunnegs vertoalde Psaalms en zo'n 350 vertoalde Gezangen. Mor ok n beste haandvol nije Gezangen, Gezangen dus die allent ien ons eigen taal bestoan. Over één van die noagelnije Gezangen gijt dit artikel.

De tekst van Gezag 27 is schreven deur Henk Baas (Loppersom, 1930), n man die viefteg (50 !) joar siktoares van e beriemenskemissie waas en doarom an alle vertoalens van e 'Psaalms & Gezangen' metdoan het. En misschien juist doarom t aanduurde om ok bij "t Hoog Laid van Laifde" n Gezag te moaken.

t Boek "t Hoog Laid van Laifde" [Hooglied] is n Biebelboek woar we niet goed met uut e voeten kinnen; t wordt bij t lezen voak oversloagen en der wordt amper over preekt. Want eileks - wat ons betreft - paast et niet recht ien e Biebel.

Toch is t met dit boek, net as met zo'n nust aander boeken en verhoalen, mor goed dat niet wij uutmoaken wat wel of juist niet ien e Biebel paast. En zuks geldt zeker ok veur "t Hoog Laid van Laifde".

Volgens domnee Nico ter Linden ien zien serie 'Het verhaal gaat . . .' gijt dit Biebelboek om n verzoameln van liefdes- en bruloftsliederen, an nkander regen tot n nij snoer: Der wordt verteld en der wordt zongen; deur n man, n vraauw, n koor. En al is der gien meziek bij, t klinkt as n eigentiedse musical.

Wichtje van shalom

t Hiele Biebelboek, zeker hoofdstuk 7 woar Gezag 27 op steunt, het veul van bekende musicals rond verliefde jonges en wichter, zo as bv. 'West Side Story' en ok hier wordt zongen en daanst.

Gezag 27 begint met n spreekstem die zeit: "Draai die om, draai die om, wichtje van shalom." Doarnea volgt et couplet wat zongen wordt deur de man. Noa die spreekstem komt e meziek der bij en de daans gijt deur, heur mor:

"Wat sweefstoe mooi op schountjes rond,
van hoog komd'f konstoe wel wezen!

Wat swaaist mit heupen blied te wezen,
as sieroad dat van Schepper komt."

t Mooie zweven op schoentjes gijt zo t liekt over ien t zwaaien met e heupen en ok t begun van t volgende couplet is duudlek genogt, heur mor: “Dien baaide bōrsten, ain gehail, as twijling oet gezel geboren, dien slanke haals, liekop as toren, dien ogen vievers van flewaail.”

Gezang 27 gijt acht coupletten deur, vol mooie woorden over liefde, over verlangen noar lichoam en ziel. Juust dat verlangen noar lichoameleke liefde ien t hiele Biebelboek en dus ok ien Gezang 27 moakt et misschien lasteg: wij huven doar niet zo neudeg n Gezang over. Of toch wel?

n Nij koppel

Ien musicals zo as ‘West Side Story’ draait et om n jong en n wicht die verliefd op nkander worden en over alles wat doarnoa komt. Ien zo’n musical wordt n nij koppel vōrmt, met alles wat doar bij heurt: waarmte en liefde mor ok onbegrip en ruzie. Eileks net as bij t allereerste koppel, net as bij Adam en Eva.

t Biebelboek “t Hoog Laid van Laifde” en dus ok Gezang 27 verwiest geregeld noar dit koppel: t is n spiegel, n echo van t begun; van e allereerste man en e allereerste vraauw en wel wiet van zoveul, ja, van zoveul meer.

Adam en Eva bennen beiden zulf deur de Schepper moakt, n volmoakt koppel dus, n sieroad ien e hof van Eden. Ien e woorden van e Grunneger Biebel stijjt t zo: “Ze wazzen aalbaaident noakend, de man en zien vraauw, en ze schoamden zok nait veur mekoar.” Mor noa t eten van e verboden vrucht meldt t verhaal as eerste: “Dou gingen heur baaident ogen open en ze zagen dat ze noakend wazzen.” En t antwoord wat Adam bedenken kin as hij Gods stem heurt is: “k Bin ja noakend, doarom heb k mie verstopt.” Gelukkeg is ien Gezang 27 alles totoal aans worden: doar worden beelden schildert die heuren bij de Hof van Eden: lelies, n paalmboom, droevetrōzzen, appels en wat al niet. En veural, doar is de olde schoamte veur t lichoam ver vot.

Ien Gezang 27 is t parredies weer hiel dichtbij.

Tonko Ufkes

GRUNNEGER DAINSTEN

Meert 2025

9	19.00 uur	Nicolaikerk n Daam Wiekstroat 32	domie Tammo J. Oldenhuis
23	09.30 uur	Kerk Hoezng	domie Klaas Pieterman

April 2025

27	19.00 uur	Kerk van Westerbrouk Olweg 75	domie Tammo J. Oldenhuis
27	19.00 uur	Laik, Centrumkerk Tolberterstrat 24	domie Albert Krijgsheld

Maai 2025

4	09.30 uur	De Weite PG Vlagtwedde	domie Klaas Pieterman
18	19.00 uur	Aizing ien historische kerk Vraize dainst (45 Fryske Tsjinst yn it Grinzer lân)	domie Jelte Lindeboom

Juni 2025

01	14.30 uur	Middelsom, NGK Damstee	domie Albert Krijgsheld
----	-----------	------------------------	-------------------------

Juli 2025

13	9.30 uur	t Zaandt GK	domie Klaas Pieterman
----	----------	-------------	-----------------------

Augustus 2025

03	9.30 uur	Tjamsweer	domie Klaas Pieterman
----	----------	-----------	-----------------------

September 2025

7	19.00 uur	Laik, centrumkerk Toberterstraat 24	domie Tammo J. Oldenhuis
21	19.00 uur	Kerk Westerbrouk Olweg 75	domie Klaas Pieterman
21	19.00 uur	Sybrandahüs	domie Graddie Meijer